

Αρχαιοελληνικοί θησαυροί στη “σκιά” των δημοφιλών της χώρας

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Τα ίχνη του ανθρώπινου πολιτισμού συναντώνται σε κάθε γωνιά της χώρας μας, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί και ως ένας τεράστιος αρχαιολογικός χώρος.

Χιλιάδες τουριστών κάθε χρόνο επισκέπτονται την Ελλάδα, ώστε να γνωρίσουν από κοντά τις απαρχές του δυτικού πολιτισμού και να επισκεφτούν τους δημοφιλείς αρχαιολογικούς χώρους της, οι οποίοι αποτελούν φωτεινό παράδειγμα της ένδοξης και πλούσιας ιστορίας της.

Σπουδαίοι αρχαιολογικοί χώροι-κοιτίδες της ανθρωπότητας, οι οποίοι αποτελούνται από ναούς και δημόσιες αγορές, διάφορα κτίρια υποδομών, βουλευτήρια κ.α., εξιστορούν στους επισκέπτες τους μια ιστορία 5.000 χρόνων.

Ανάμεσά τους και λιγότερο γνωστά μνημεία που έπαιξαν εξίσου σημαντικό ρόλο κατά τον ρου της ιστορίας, ωστόσο σήμερα δεν γνωρίζουν την ίδια προβολή των

δημοφιλών και «πολυδιαφημισμένων» αξιοθέατων της χώρας. Ακολουθούν πέντε αρχαιοελληνικοί «θησαυροί» που έχουν βάλει το δικό τους (σημαντικό) λιθαράκι στην ιστορία της Ελλάδας.

Αρχαία Νικόπολη

Σε απόσταση μόλις 10 χλμ. από την πόλη της Πρέβεζας και πάνω στην εθνική οδό Πρέβεζας- Ιωαννίνων, στη χερσόνησο που χωρίζει τον Αμβρακικό κόλπο από το Ιόνιο Πέλαγος, στέκει αγέρωχη στο πέρασμα το χρόνου η μεγαλύτερη αρχαία πόλη της Ελλάδας. Η Νικόπολη, γνωστή και ως «Πόλη της Νίκης» (η ονομασία της άλλωστε εμπεριέχει τη λέξη νίκη) αποτελούσε το καμάρι του ρωμαίου αυτοκράτορα Οκταβιανού, καθώς δημιουργήθηκε μετά από εντολή του ως σύμβολο της μεγάλης νίκης του έναντι του στόλου του Αντώνιου και της Κλεοπάτρας, στην περίφημη ναυμαχία του Ακτίου το 31 π.Χ.

Πρόκειται για την μεγαλύτερη αρχαία πόλη της Ελλάδας, η οποία απλώνεται σε μια έκταση 1500 στρεμμάτων από το Ιόνιο έως τον Αμβρακικό –για να κατανοήσετε το μέγεθος αρκεί να αναλογιστείτε ότι για να μεταβείτε από το Θέατρο ως το Ωδείο, θα χρειαστεί να μετακινηθείτε με αυτοκίνητο– και άκμασε τόσο κατά την ρωμαϊκή περίοδο, όσο και αργότερα κατά την Παλαιοχριστιανική εποχή. Αυτό που εντυπωσιάζει τους επισκέπτες, εκτός από την ιδιαίτερα μεγάλη έκταση της αρχαίας πόλης, είναι και το πλήθος των σωζόμενων μνημείων.

Στα πιο σημαντικά από αυτά συγκαταλέγονται τα Αρχαία Τείχη, με τον οχυρωματικό περίβολο να μετρά περίμετρο μεγαλύτερη των 5 χλμ. Σήμερα σώζονται μόνο κάποια τμήματά τους καθώς το μεγαλύτερο μέρος χρησιμοποιήθηκε ως υλικό για την δημιουργία του βυζαντινού τείχους. Επίσης εντυπωσιακό το Αρχαίο Θέατρο Νικόπολης, το οποίο χτίστηκε στις αρχές του 1ου αιώνα μ.Χ., καθώς και το Ρωμαϊκό Ωδείο, ένα από τα καλύτερα διατηρημένα μνημεία της αρχαίας πόλης, το οποίο δημιουργήθηκε επί Αυγούστου και υπέστη κάποιες μετατροπές στο τέλος του 2ου και τις αρχές του 3ου αι. μ.Χ. Το Νυμφαίο της Νικόπολης, κοντά στη δυτική πύλη των ρωμαϊκών τειχών, οι Θέρμες, ένα από τα σημαντικότερα συγκροτήματα της πόλης και η Σμυρτούλα, εκεί όπου ο Οκταβιανός Αύγουστος είχε το παρατηρητήριό του κατά την Ναυμαχία (από εδώ απολαμβάνει κανείς πανοραμική θέα σε όλη την περιοχή) και το σημείο όπου μετά τη νίκη έστησε το μεγάλο ιερό του Απόλλωνα, στα όσα αξίζει κανείς να επισκεφτεί στην αρχαία πόλη. Μέσα στον αρχαιολογικό χώρο λειτουργεί το Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης, ενώ το 2009 εγκαινιάστηκε το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης, στη βόρεια είσοδο της Πρέβεζας.

Αρχαία Μεσσήνη

Από τους σπουδαιότερους αρχαιολογικούς χώρους της Μεσσηνίας, η Αρχαία Μεσσήνη εντοπίζεται σε απόσταση 30 χλμ. από το κέντρο της Καλαμάτας, λίγο έξω από το χωριό Μαυρομμάτι. Πρόκειται για μία από τις καλύτερα διατηρημένες αρχαίες πόλεις της Ελλάδας που καταφέρνει να διατηρήσει μέχρι σήμερα την αίγλη του παρελθόντος, εντυπωσιάζοντας έτσι τους επισκέπτες της. Η πόλη οφείλει το όνομά της στη μυθική βασίλισσα Μεσσήνη, κόρη του βασιλιά του Άργους Τριόπα και παρέμεινε το πολιτιστικό κέντρο της Μεσσηνίας μέχρι το 359 π.Χ., όταν η επιδρομή των Γότθων του Αλάρικου έδωσε το τελειωτικό πλήγμα στην περιοχή.

Τα πρώτα ευρήματα της αρχαίας πόλης, που οικοδομήθηκε το 369 π.Χ. από τον Θηβαίο στρατηγό Επαμεινώνδα, ξεκίνησαν να έρχονται στο φως της δημοσιότητας την περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης, εκπλήσσοντας σταδιακά τους αρχαιολόγους και το κοινό. Η πόλη δημιουργήθηκε σύμφωνα με το ιπποδάμειο σύστημα στη διάταξη, σύμφωνα με το οποίο όλα τα κτίρια έχουν τον ίδιο προσανατολισμό. Ο χώρος χωρίζεται σε οριζόντιους και κάθετους άξονες, ενώ το τείχος της πόλης μετράει μήκος 9 χλμ. με δύο βασικές πύλες. Η μία ήταν η Αρκαδική (πύλη της Μεγαλόπολης) και η άλλη η Λακωνική.

Στα πιο σημαντικά μνημεία του αρχαιολογικού χώρου που έχουν αποκαλυφθεί με τις ανασκαφές συγκαταλέγονται το Θέατρο (προϋπήρχε από την ελληνιστική

εποχή και ανακατασκευάστηκε επί αυτοκρατόρων Αυγούστου και Τιβερίου στα μέσα του 2ου αι. μ.Χ.), το Ιερό Ίσιδος και Σαράπιδος, μια πρωτοβυζαντινή βασιλική, η κρήνη της Αρσινόης (κόρη του μυθικού βασιλιά της Μεσσηνίας Λεύκιππου και μητέρα του Ασκληπιού), η δυτική πλευρά της Αγοράς, το Ιερό Διός Σωτήρος, η ρωμαϊκή έπαυλις των ύστερων ρωμαϊκών χρόνων, το Στάδιο και το Γυμνάσιο (χαρακτηριστικά δείγματα διατήρησης οικοδομικών συγκροτημάτων της αρχαίας πόλης). Όλα τα ευρήματα φιλοξενούνται σε ένα μικρό διώροφο μουσείο στο χωριό Μαυρομάτι, πριν την είσοδο στον αρχαιολογικό χώρο.

Αρχαία Νεμέα

Σε μία κοιλάδα στους πρόποδες των αρκαδικών βουνών, η Αρχαία Νεμέα αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα ιερά της αρχαίας Ελλάδας, όπου πραγματοποιούνταν, μάλιστα, και πανελλήνιοι αθλητικοί αγώνες. Το όνομά της οφείλεται στη λέξη νομή (βοσκή), εξαιτίας των κτηνοτρόφων που έμεναν στην περιοχή.

Σύμφωνα με την μυθολογία, υπάρχουν δύο εκδοχές που οδήγησαν στη δημιουργία του ιερού. Η πρώτη θέλει τον Ηρακλή να ιδρύει το ιερό προς τιμήν του πατέρα του Δία, αφού σκότωσε το λιοντάρι της Νεμέας. Η δεύτερη που είναι και η επικρατέστερη, οφείλεται στο θάνατο του παιδιού του βασιλιά της Νεμέας και ιερέα του Δία, Λυκούργου, και της συζύγου του Ευρυδίκης. Επειδή θεωρήθηκε κακός οιωνός (το μωρό μέχρι να περπατήσει, σύμφωνα με χρησμό της Πυθίας δεν

έπρεπε να ακουμπήσει στο έδαφος, κάτι που δεν συνέβη γι αυτό και έχασε την ζωή του) και προκειμένου να εξευγενιστούν οι θεοί ιδρύθηκαν οι επιτάφιοι αθλητικοί αγώνες στη Νεμέα, με τους κριτές, ως ένδειξη πένθους, να ντύνονται στα μαύρα.

Η πρώτη ακμή της Νεμέας (αν και η περιοχή φαίνεται ότι υπήρχε ήδη από τη Νεολιθική εποχή) παρουσιάστηκε κατά τον 6ο αι. π.Χ. με το κτίσιμο των ιερών και την ίδρυση των αθλητικών αγώνων, με την τελική εγκατάλειψή της να σημειώνεται το 540 μ.Χ., μετά από μια μορφολογική αλλαγή που υπέστη, η οποία είχε ως αποτέλεσμα να στερέψουν τα αποθέματα νερού.

Στα πιο σημαντικά αξιοθέατα που ανακαλύφθηκαν από τις αρχαιολογικές ανασκαφές (ξεκίνησαν τον 1766 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα, συνδυαστικά με έργα αναστήλωσης και συντήρησης) ο Ναός του Διός, ο οποίος χρονολογείται από τον 6ο αι. π.Χ., ο Βωμός του Διός που δημιουργήθηκε τον 5ο αι. π.Χ. για τις θυσίες προς τιμή του Δία, το Ηρώον Οφέλτη που χρονολογείται στο δεύτερο τέταρτο του 6ου αι. π.Χ. και το Στάδιο, που δημιουργήθηκε το 330-320 π.Χ. και είχε χωρητικότητα περίπου 30.000 θεατών.

Σχολή Αριστοτέλη

Σε κοντινή απόσταση από την ηρωική πόλη της Νάουσας, περίπου 2 χλμ. από αυτήν, στο Νυμφαίο (το ιερό που ήταν αφιερωμένο στις Νύμφες) της σπουδαίας μακεδονικής πόλης Μίεζας, βρίσκεται ο τόπος όπου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση του μέγιστου φιλόσοφου της αρχαιότητας, Αριστοτέλη, και του

πρίγκιπα Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Στην τοποθεσία Ισβόρια, λοιπόν, συναντάται μέχρι και σήμερα η Σχολή του Αριστοτέλη, η οποία χρονολογείται από τα μέσα του 4ου π.Χ. και δημιουργήθηκε με σκοπό ο τεράστιος φιλόσοφος της αρχαιότητας να διδάξει στον γιο του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Β' και στους γιους των μακεδόνων ευγενών την ενάρετη ζωή και το ευ ζην, την κλασική ελληνική σκέψη και τις αρχές της πλατωνικής φιλοσοφίας.

Πρόκειται για έναν χώρο σε ένα υπέροχο φυσικό τοπίο, όπου παρατηρούνται τρεις φυσικές σπηλιές, οι οποίες αποτελούν και τον κύριο χώρο της σχολής μαζί με έναν τοιχοβάτη μιας διώροφης στοάς με ιωνικούς κίονες.

Ακριβώς απέναντι από τον αρχαιολογικό χώρο έχει δημιουργηθεί και το ομώνυμο πολιτιστικό κέντρο το οποίο λειτουργεί ως εκθεσιακός χώρος, αίθουσα συνεδρίων, χώρος υποδοχής και εξυπηρέτησης των επισκεπτών, αναψυκτήριο- εστιατόριο.

Λισσός

Στο νότιο τμήμα του νομού Χανίων, μεταξύ της Σούγιας και της Παλαιόχωρας, η Λισσός, στον όρμο του Αι- Κύρκου, υπήρξε σημαντική πόλη της Κρήτης και παρά την μικρή της έκταση αποτέλεσε σημαντικό πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο για την ευρύτερη περιοχή.

Στον αρχαιολογικό της χώρο σώζονται κυρίως δημόσια κτίρια καθώς και έργα υποδομής από την ρωμαϊκή εποχή (λείψανα τείχους, ερείπια θερμών, εγκαταστάσεις με λουτήρες κ.α.), ενώ διάσπαρτοι εντοπίζονται τάφοι και κάποια κιονόκρανα. Από τα πιο σημαντικά ευρήματα που ήρθαν στο φως με τις πρώτες ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή από την αρχαιολογική εταιρία Δυτικής Κρήτης μεταξύ 1957-1958 ο ναός του Ασκληπιού, μικρός και σε δωρικό ρυθμό, είναι κατασκευασμένος από πελεκητές πέτρες.

Τα Ασκληπιείο της Λισσού άκμασε από τον 4ο αιώνα έως τους αυτοκρατορικούς, ρωμαϊκούς χρόνους, λόγω των ιαματικών νερών της περιοχής, τα οποία προσέλκυαν κόσμο από όλη την Κρήτη με τις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Ένας μεγάλος σεισμός που σημειώθηκε στην περιοχή κατέστρεψε το Ασκληπιείο, ωστόσο μέχρι σήμερα σώζεται το εντυπωσιακό ψηφιδωτό πάτωμά του, το οποίο απεικονίζει γεωμετρικά σχήματα και ζώα.

Κατά την αρχαιολογική έρευνα στο χώρο βρέθηκαν αγάλματα και αγαλματίδια που παρίσταναν το θεό Ασκληπιό, τον Πλούτωνα και τη θεά Υγεία, καθώς και χρυσά κινητά ευρήματα, αποδεικνύοντας έτσι τον πλούτο της πόλης, τα οποία εκτίθενται στα αρχαιολογικά μουσεία Ηρακλείου και Χανίων.

Πηγή: www.newsbeast.gr